

INFORMACJA
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W PRZECHLEWIE
NA TEMAT REALIZOWANYCH FORM POMOCY
MIESZKAŃCOM GMINY PRZECHLEWO
W ROKU 2019

Przechlewo, 2020

WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie jest jednostką organizacyjną Gminy Przechlewo powołaną na podstawie Uchwały Nr 62/XII/90 Gminnej Rady Narodowej w Przechlewie z dnia 27 lutego 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie. Zadania Ośrodka określa Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie zatwierdzony Uchwałą Nr 90/XVI/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie oraz ustawy i akty wykonawcze do tych ustaw.

Ośrodek realizuje zadania w oparciu o m.in. następujące przepisy prawne:

ustawy o pomocy społecznej;

ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

ustawy o świadczeniach rodzinnych;

ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;

ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;

ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;

ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

uchwała RM o wieloletnim rządowym programie „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”;

ustawy o Karcie Dużej Rodziny,

ustawy o pracownikach samorządowych,

ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

ustawy o finansach publicznych;

ustawy o prawo zamówień publicznych;

ustawy o rachunkowości,

ustawy o dyscyplinie finansów publicznych,

ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

kodeks postępowania administracyjnego;

kodeks rodzinny i opiekuńczy.

ZAKRES DZIAŁANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie wykonuje zadania, w szczególności w zakresie:

1) pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019, poz. 1507 ze zmianami). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na następujący typ zadań:

a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,

b) zadania własne gminy,

c) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;

2) świadczeń rodzinnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 111, ze zmianami). Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 190/2012 z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, a także na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 335/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o ustalenie i wypłacie zasiłków dla opiekuna;

3) świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zmianami). Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 117/2015 z dnia 21 października 2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i do wydawania w tych sprawach decyzji, oraz na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 93/2015 z dnia 3 września 2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania działań

wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;

4) świadczeń wychowawczych, które są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407). Ośrodek realizuje zadanie wynikające z niniejszej ustawy na podstawie Zarządzenia nr 172/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego. Zostały również udzielone przez Wójta Gminy Przechlewo stosowne upoważnienia do podejmowania działań, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji;

5) przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218). Zadania były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przechlewo, który został przyjęty Uchwałą Nr 184/XXXI/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 stycznia 2017 r.;

6) wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zmianami). Zadania w tym zakresie były realizowane poprzez zatrudnienie asystenta rodziny;

6) inne zadania na podstawie uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

W skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodziły działy:

- dział pomocy środowiskowej – zatrudnione są 4 osoby: 2 specjalistów pracy socjalnej i 1 starszy pracownik socjalny oraz asystent rodziny,
- dział świadczeń rodzinnych – zatrudnione są 3 osoby
- dział Środowiskowy Dom Samopomocy – zatrudnionych było 5 osób (3,75 etatu),
- dział usług opiekuńczych – zatrudnionych jest 6 osób (6 etatów),
- dział finansowy – zatrudnione są 2 osoby,
- kierowca – 1 etat,
- pracownik gospodarczy – ½ etatu.

W roku 2019 Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej zatrudnionych było 19 pracowników.

Tutejszy Ośrodek spełnia wymóg z ustawy o pomocy społecznej dotyczący zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych. Wszystkie zatrudnione osoby posiadają

niezbędne wykształcenie do realizacji zadań pomocy społecznej. 9 pracowników posiada wykształcenie wyższe, 4 pracowników jest z wykształceniem średnim, 5 osób posiada wykształcenie zawodowe, 1 osoba z wykształceniem podstawowym.

Pracownicy Ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje poprzez samokształcenie i uczestnictwo w szkoleniach prowadzonych przez podmioty zajmujące się organizacją szkoleń tematycznych, ze względu na zmieniające się przepisy prawa.

REALIZACJA BUDŻETU

W 2019 r. plan finansowy Ośrodka opierał się na trzech działach – dział 851 Ochrona Zdrowia, dział 852 Pomoc Społeczna i dział 855 Rodzina. Plan finansowy ogółem na dzień 31.12.2018 r. wynosił 11.851.614,00 zł. Zadania realizowane przez Ośrodek po stronie wydatków stanowiły ogółem kwotę 11.379.919,10 zł. Wydatki uwzględniające podział na zadania własne i zlecone oraz podział na główne zadania przedstawione zostały w tabeli 1 i 2.

Tabela nr 1. Wydatki na realizację zadań w GOPS w roku 2019

Zadania	kwota
Dział 851 Ochrona zdrowia	650,00
Zadania zlecone	650,00

Zadania	kwota
Dział 852 Pomoc Społeczna	2.173.892,39
Zadania własne	1.453.072,94
- dotacja z budżetu gminy	880.592,80
- dotacja z budżetu państwa	572.480,14
Zadania zlecone	720.819,45

Zadania	kwota
Dział 855 Rodzina	9.205.376,71

Zadania własne	102.495,08
Zadania zlecone	9.102.881,63

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2019 r.

Tabela nr 2. Wydatki w układzie zadaniowym w GOPS z podziałem na rozdziały w roku 2019.

Wyszczególnienie	kwota
Dział 851 Ochrona zdrowia	
Pozostała działalność	650,00
Dział 852 Pomoc Społeczna	
Zadania własne	
Domy pomocy społecznej	260.349,36
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	3.868,16
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	25.430,35 – środki z dotacji z budżetu państwa
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	99.432,38 w tym: - środki własne – 38.886,56,00 - z dotacji z budżetu państwa – 60.536,82
Zasiłki stałe	223.322,49 - środki z dotacji z budżetu państwa
Ośrodki pomocy społecznej	562.259,83 w tym: - środki własne - 459.059,83 - środki z dotacji z budżetu państwa – 103.200,00
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Środki własne - 68.333,27
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	199.988,100 w tym: - środki własne – 39.997,62 - środki z dotacji z budżetu państwa – 159.990,48

Pozostała działalność	10.098,00
Zadania zlecone	
Ośrodki wsparcia	480.844,33
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	239.975,12

Wyszczególnienie	kwota
Dział 855 Rodzina	
Zadania własne	
Wspieranie rodziny	52.108,57
Rodziny zastępcze	6.802,98
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	17.039,13
Zadania zlecone	
Świadczenie wychowawcze (500+)	5.666.846,08
Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3.191.617,60
Karta Dużej Rodziny	764,17
Program Rządowy „Dobry Start”	245.039,51
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów zgodnie z przepisami ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	25.158,67

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2019r.

UDZIELONE WSPARCIE MIESZKAŃCOM GMINY PRZECHLEWO

1. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie

pokonać, wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Ubiegający się o wsparcie z pomocy społecznej winni spełnić wymóg kryterium dochodowego i posiadać co najmniej jedną z dysfunkcji skatalogowaną w ustawie o pomocy społecznej. W art. 7 zawarty jest przykładowy katalog rodzajów ryzyka, stanowiących zdarzenia natury prawnej lub faktycznej, które ustawodawca uznał za doniosłe z punktu widzenia ich wpływu na prawo do świadczeń pomocy społecznej.

System pomocy społecznej objął wsparciem **204** rodziny, w których przebywało **536** osób. Gminę Przechlewo na dzień 31.12.2019 r. zamieszkiwało 6.367 osób. Z dokonanej analizy wynika, że 8,42 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Tabela nr 3 przedstawia liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób
Pomoc ogółem	204	536
Pomoc w ramach zadań własnych	189	499
Pomoc w ramach zadań zleconych	15	37
Praca socjalna, w tym wyłącznie praca socjalna	426	954
	198	376

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2019 r.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były: niepełnosprawność, bezrobocie, , potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W znacznej liczbie rodzin korzystających ze świadczeń, występuje złożoność problemów. W tabeli nr 4 przedstawione zostały dane statystyczne dotyczące powodu udzielenia pomocy i ilości rodzin.

Tabela nr 4 powody udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w
---------------------------------	---------------	---------------

		rodzinach
Bezrobocie	48	111
Niepełnosprawność	84	156
Ubóstwo	8	16
Długotrwała lub ciężka choroba	40	97
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	11	39
Potrzeba ochrony macierzyństwa	59	263
Wielodzietność	19	106
Alkoholizm	9	14
Rodziny niepełne	6	15

Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03, stan na 31.12 2019 r.

W roku 2019 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie wpłynęło 421 wniosków o udzielenie pomocy. Zostało wydanych 602 decyzji, w tym 3 odmowne ze względu na przekroczone kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili 816 rodzinnych wywiadów środowiskowych, wykonali 43 karty informacyjne na potrzeby różnych instytucji m.in. Człuchowskiego Hospicjum, EKO „Szkoła Życia” w Wandzinie, Urzędu Gminy oraz udzielili wsparcia w formie pracy socjalnej osobom nie będącym w systemie pomocy społecznej dla 198 rodzin.

I. świadczenia pieniężne świadczone w 2019 r. ze środków pomocy społecznej:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

1. **Zasiłek stały** jest świadczeniem obligatoryjnym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od obowiązującego kryterium dochodowego

osoby samotnie gospodarującej – tj. kwoty 701,00 zł lub osoby w rodzinie – w kwocie 528,00 zł. Wysokość zasiłku stałego ustala się jako różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie a posiadanym dochodem tych osób. Minimalna wysokość zasiłku stałego wynosi 30,00 zł natomiast maksymalna wysokość 645,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528,00 zł na osobę w rodzinie.

W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało **45** rodzin, z tego **39** osoby to samotnie gospodarujące i **6** osób przebywających w rodzinach. Wydatkowano kwotę **237.129,00 zł**. Przyznano **419** świadczenia. Średni zasiłek stały wyniósł **566,00 zł**.

2. Zasiłek okresowy jest zadaniem własnym gminy, dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Jest świadczeniem pieniężnym o określonych czasowo granicach przysługiwania. Wysokość zasiłku okresowego ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny, z tym że kwoty nie mogą być niższe niż 50% różnicy. Tutejszy Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku okresowego **35** świadczeniobiorcom w łącznej kwocie **61.002,00 zł**, co stanowi **195** świadczenia, średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła **313,00 zł**. Środki na wypłatę zasiłku okresowego GOPS otrzymuje wyłącznie z dotacji budżetu państwa na zadania własne.

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy jest zadaniem własnym gminy, przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. Zasiłek celowy może być przyznany zwłaszcza na pokrycie części lub całości kosztów leczenia i zakupu leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie czy rodzinie o dochodach przekraczających ustawowe kryterium dochodowe może zostać udzielona pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten nie podlega zwrotowi. W roku 2019 udzielono pomocy w formie zasiłku celowego **25** rodzinom, co stanowi **89** świadczeń, wydatkowano ze środków własnych kwotę **39.236,00 zł** w tym przyznano dla **20** rodzin zasiłki specjalne celowe, co stanowi **25** świadczeń a wydatkowana kwota na zasiłki specjalne wyniosła **11.381,00 zł**. Średni zasiłek celowy wyniósł **441,00 zł**, natomiast średnia wysokość zasiłku specjalnego celowego wyniosła **455,00 zł**.

II. świadczenia niepieniężne pomocy społecznej – należą do nich:

1. Praca socjalna - pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

W 2019 roku praca socjalna w środowiskach była świadczona m. in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego, rozmowy motywacyjnej, skierowania na leczenie. Udzielono pomocy w formie pracy socjalnej w **198** rodzinach, gdzie żyło **376** osób.

Przykłady pracy socjalnej:

- udział w grupach roboczych ZI, monitoring rodzin dotkniętych przemocą, realizacja planów pomocy rodzinie;
- współdziałanie w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji materialnej – 10 uczniów przebywało na koloni letniej w Lęborku;
- udział w Programie Szlachetna Paczka – sporządzono wnioski dla potrzeb fundacji;
- pozyskiwanie i dystrybucja artykułów żywnościowych z Banku Żywności;
- pomoc rodzinom w dostępności do poradnictwa specjalistycznego – psychologicznego i psychiatrycznego;
- pozyskiwanie używanych mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, odzieży i przekazanie rodzinom potrzebujących;
- współdziałanie w realizacji Centrum Integracji Społecznej w Wandzinie, współpraca z pracownikiem socjalnym EKO „Szkoły Życia” w celu pomocy dla osób z terenu Polski przebywających na terapii;
- sporządzenie wykazu osób oraz przekazanie paczek świątecznych najstarszym mieszkańcom Gminy, przygotowano 40 paczek;

- pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych m.in. o dopłaty mieszkaniowe, o świadczenia rodzinne, o świadczenia z ZUS itp.

- współpraca z instytucjami na terenie gminy i powiatu w celu rozwiązywania potrzeb i problemów mieszkańców Gminy Przechlewo – poradnie zdrowia psychicznego, Stowarzyszenie Przyjaciół Hospicjum, poradnie specjalistyczne.

2. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej - osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić innej pomocy np. w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zobowiązani do wnoszenia odpłatności za pobyt w DPS są w kolejności: mieszkaniac domu (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Kwota pozostająca po wniesieniu opłat nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie i samotnie gospodarującej. W praktyce, główny ciężar ponoszenia odpłatności za pobyt osób umieszczonych w DPS, spoczywa jednak na gminie. W roku 2019 za **8 osób** Gmina Przechlewo opłacała pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Nowych Łosienicach, Czarnem, Damaszcze, Mielnie. Średni koszt utrzymania mieszkańca wynosi ok. **3.500 zł**. Niestety rosnące corocznie koszty utrzymania w DPS, generują wyższe wydatki. Na dzień 31.12. 2019 r. wydatkowano na ten cel kwotę **260.349 zł**.

3. Zapewnienie schronienia - W roku 2019 r. ponosiliśmy odpłatność za 1 mieszkańca Gminy pozbawionego schronienia. Średni koszt utrzymania to kwota ok. 918 zł. Wydatkowano kwotę **10.098,00 zł**. Gmina posiada podpisane porozumienia ze Schroniskiem w Gajkach k/ Słupska i we Wielu.

4. Opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne - Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały dla **42** osób oraz za **12** osób uczestniczących w zajęciach Centrum Integracji Społecznej realizowanych przez EKO „Skołę Życia” w Wandzinie. Wydatkowano na ten cel kwotę **26.340,00 zł**.

5. Posilek - realizowany był program rządowy „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Uchwałą Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o pomoc w tym zakresie do 150% kryterium.

Przyznane świadczenia obejmują dożywianie uczniów uczęszczających do szkół oraz zasiłki na zakup żywności. Z tej formy pomocy skorzystało ogółem **318** osób, w tym **134** osoby objęto dożywianiem i **252** osób otrzymało zasiłek celowy na zakup żywności. Wydatkowano ogółem kwotę **199.988** zł z tego środki wkładu własnego – **39.998,00** zł.

6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób innych, a jest jej pozbawiona. Stanowią istotną formę wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania z rozpoznaniem psychoz z kręgu schizofrenii i zaburzeń afektywnych. Pomoc świadczona jest dla osób, które wymagają wsparcia w szczególności : uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie świadczeń, wypełnianie dokumentów), pomoc w użyciu środków pomocniczych, materiałów medycznych i przedmiotów ortopedycznych, utrzymaniu higieny, utrzymaniu czystości w pomieszczeniach mieszkalnych, dokonywanie zakupu artykułów spożywczych, leków, przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety zaleconej przez lekarza, prowadzenie pielęgnacji mającej na celu zapobieganiu powstawaniu odleżyn, odparzeń, mierzenie temperatury, podawanie leków drogą doustną, wziewna (inhalacja).

Ośrodek świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz **5** dzieci ze zdiagnozowanym mózgowym porażeniem dziecięcym, z opóźnionym rozwojem psychoruchowym i cechami autystycznymi, przez specjalistów : pedagoga, logopedę, specjalistę Integracji Sensorycznej fizjoterapeutę.

Usługi opiekuńcze specjalistyczne i gospodarcze świadczone są w **33** środowiskach, z tego **11** rodzin korzystało ze świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Udzielono **8365** godzin usług a wydatkowana kwota to **215.358** zł. W zależności od posiadanego dochodu osoby otrzymujące wsparcie w formie usług opiekuńczych ponoszą częściową odpłatność. Odpłatność wynika z dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie oraz zgodna ze wskaźnikiem odpłatności w procentach ustalonych od ceny 1 godziny specjalistycznych usług. Działania wynikające ze specyfiki specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonuje 3 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz od lipca 2019 r. 3 pracowników zostało zatrudnionych do wykonywania usług opiekuńczych z zadań własnych gminy.

7. **Ośrodki wsparcia** - Środowiskowy Dom Samopomocy to placówka dziennego wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Dom jest typem A – dla osób przewlekle chorych psychicznie (8 osób) i B – dla osób upośledzonych umysłowo (13 osób) i 3 osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. Dom finansowany w 100% z budżetu wojewody. Placówkę prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej dla 22 osób. Placówka zapewnia wsparcie psychiczne, pozwalające zaspokoić podstawowe potrzeby i integrację społeczną. Celem działalności ŚDS jest prowadzenie szeroko rozumianej rehabilitacji, umożliwiającej osobom dotkniętym zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną przywrócenie i rozwijanie umiejętności do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Zakres i poziom świadczeń jest dostosowany do indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. ŚDS zapewnia 2 posiłki dziennie: śniadanie przygotowane przez uczestników w ramach treningu kulinarnego oraz gorący posiłek. Oferta terapeutyczna ŚDS obejmuje między innymi: rehabilitację ruchową, muzykoterapię, artterapię, terapię psychologiczną, wsparcie i poradnictwo socjalne dla rodzin uczestników. W roku 2019 wydano **24** decyzje administracyjne uprawniające do korzystania z oferty ŚDS. Systematycznie na zajęcia uczęszcza średnio **21** uczestników. Zajęcia odbywają się w formie następujących treningów: treningi umiejętności samopomocowych, treningi umiejętności samoobsługowych, treningi zaradności życiowej, treningi umiejętności społecznych i integracyjnych, treningi spędzania i zagospodarowania wolnego czasu, terapię zajęciową w pracowniach: kulinarnej, krawieckiej, plastycznej, komputerowej oraz stolarni. Podstawą działań terapeutycznych są roczny i ramowy tygodniowy plan pracy opracowany przez zespół wspierająco-aktywizujący a zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego. Roczne i tygodniowe plany pracy pozwalają na racjonalne wykorzystanie czasu pracy i są niezwykle ważne dla stworzenia komfortu pracy zarówno dla uczestników jak i dla zespołu wspierająco -aktywizacyjnego. Na realizację zadania wydatkowano kwotę **480.844,33** zł. W ramach ustawy „Za życiem” wsparciem objęto **4** uczestników ŚDS z niepełnosprawnością sprzężoną. Osoby te korzystały z dodatkowych treningów psychologicznych i spotkań z dr. Psychiatrii.

Od 1 stycznia 2020 r. Środowiskowy Dom Samopomocy został wyłączony ze struktur Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie i stanowi samodzielną jednostkę organizacyjną Gminy Przechlewo.

8. **Przyznanie pomocy w formie korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych** – Ośrodek przyznaje decyzją potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych tylko w przypadku gdy wystąpi konieczność leczenia a klient nie posiada prawa

do bezpłatnych świadczeń. Spełniony musi być warunek spełnienia kryterium dochodowego zgodnego z ustawą o pomocy społecznej. W roku 2019 udzielono **13** osobom pomocy ww. formie.

9. **Sprawienie pogrzebu** – należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego. Osoby zmarłe nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. W 2019 r. Ośrodek zlecił sprawienie **1** pogrzebu zakładowi pogrzebowemu w oparciu o podpisaną umowę. Ogółem na sprawienie pogrzebu wydatkowano kwotę 2.997 zł.

2. WPIERANIE RODZINY

Jednym z priorytetowych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie jest praca z rodziną. Szczególnie z taką, która przejawia trudności opiekuńczo – wychowawcze. Do pracy z rodziną z dziećmi został powołany zawód asystenta, dlatego celem Ośrodka jest kontynuacja zatrudnienia w 2019 r. Asystenta Rodziny. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej posiada on odpowiednie kwalifikacje

i umiejętności. W ramach zadania asystent rodziny wspiera rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspomniana ustawa zobowiązuje asystenta do udzielania rodzicom indywidualnych konsultacji wychowawczych, w celu kształtowania prawidłowych wzorców rodzicielskich oraz rozwinięcia umiejętności psychospołecznych. Do innych zadań należą między innymi: pomoc rodzinie w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych czy wychowawczych. Asystent pomaga, wspiera, towarzyszy, ale także podejmuje działania interwencyjne, kiedy zagrożone jest dobro dzieci.

W 2019 r. asystenturą było objętych 13 rodzin, w których wychowuje się 34 dzieci. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Praca metodą asystowania ma za zadanie dać wsparcie nie tylko informacyjne i instrumentalne, ale również oparcie osobowe w trudnych sytuacjach. Rodzina jest podstawowym środowiskiem, które powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie przynależności, akceptacji niezbędne do ich prawidłowego rozwoju. Niestety w niektórych środowiskach rodzinnych zaburzone jest ich funkcjonowanie, a wypełnianie obowiązków opiekuńczych i wychowawczych jest dla rodziców problemem. Zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy

Spółecznej Asystent współpracuje zatem z rodzinami problemowymi, gdzie istnieje ryzyko umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Asystentura skierowana jest również do rodzin, których dzieci umieszczone są w placówkach lub rodzinach zastępczych. Celem takiej współpracy jest wówczas powrót dzieci do środowiska rodzinnego.

Rok 2019 r. przedstawia się następująco :

- 13 rodzin objętych asystenturą rodziny
- 34 dzieci, w tym 7 poza domem rodzinnym tj. przebywające w pieczy zastępczej
- 3 rodziny rozpoczęły współpracę z asystentem rodziny. Każda z nich została zobowiązana do tej współpracy postanowieniem sądowym
- w 2 rodzinach została zakończona współpraca ze względu na poprawę sytuacji i zrealizowane cele
- 1 rodzina wymagała działań interwencyjnych – został złożony wniosek o wgląd w sytuację rodziny, objęto ją nadzorem kuratora, a następnie postanowieniem sądowym 4 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obecnie asystenturą objętych jest 10 rodzin z uwagi na problemy opiekuńczo – wychowawcze.

W systemie pomocy rodzinie oprócz Asystenta są inne służby społeczne, które ściśle współpracują i realizują zadanie pracy z rodziną tj. pracownicy socjalni w GOPS, dzielnicowi Posterunku Policji w Przechlewie, przewodnicząca GKRPA, Zespół Kuratorski działający przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie, pracownicy Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, koordynatorzy pieczy zastępczej w Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, nauczyciele, pedagog szkolny czy opiekunowie w internacie.

Gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej w wysokości:

- w I roku umieszczenia 10% kosztów pobytu,
- w II roku umieszczenia 30% kosztów pobytu,
- w III roku i dalszych latach umieszczenia 50% kosztów pobytu.

W roku 2019 w zastępczej pieczy przebywało 7 dzieci, za które Gmina ponosiła odpłatność.

Na dzień 31.12.2019 r. wydatkowano kwotę na:

- rodziny zastępcze – 6.802,98 zł

- placówki opiekuńczo-wychowawcze – 17.039,13 zł.

3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przechlewo przyjętego Uchwałą Nr 184/XXXI/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 stycznia 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie prowadzi obsługę techniczno-organizacyjną powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

4. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zmianami) w roku 2019 wydatkowano kwotę **2.813.620,28 zł**. W roku 2019 odzyskano w wyniku świadczeń nienależnie pobranych kwotę **14.618,58 zł**. W zakres świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłek rodzinny z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze. Średnia liczba pobierających zasiłki rodzinne kształtuje się w wysokości **205** rodziny, natomiast średnia liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2019 roku to **494** rodzin tj. **1720** osób, co stanowi 27 % ogółu mieszkańców Gminy Przechlewo. O wypłatę świadczeń rodzinnych złożono 493 wniosków, wydano **643** decyzji administracyjnych w tym 29 decyzji na świadczenie rodzicielskie, 12 decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach oraz 26 decyzji odmownych z powodu braku uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych, głównie z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. W roku 2019 na świadczenia w formie zasiłku dla opiekuna wydatkowano kwotę 98.522,00 zł oraz na składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne w wysokości 16.162 zł. Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. w wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w roku 2019 wypłacono 3 świadczenia na kwotę 12.000,00 zł.

Rodzaje świadczeń, kwoty wypłaconych świadczeń przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Rodzaje, liczba świadczeń i kwoty wypłaconych świadczeń

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
-----	--------------------	------------------	----------------------------------

1.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	6530	772.528,00
2.	Świadczenie „złotówka za złotówkę”	1639	702.176,28
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	3825	724.447,00
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	435	681.693,00
5.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	141	86.201,00
6.	Zasiłki dla opiekuna	161	98.522,00
7.	Świadczenia rodzicielskie	270	243.189,00
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	61	61.000
9.	Świadczenia w formie składki na ubezpieczenie społeczne	506	163.390,00
10.	Świadczenia w formie składki na ubezpieczenie zdrowotne	251	25.158,00

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2019 r.

Zasiłek rodzinny z dodatkami przysługuje rodzinom, które spełniają ustawowe kryterium dochodowe na osobę w rodzinie w kwocie **674,00 zł** a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Wprowadzony zmianą w ustawie o świadczeniach rodzinnych mechanizm „złotówka za złotówkę”, skutkuje dalszymi uprawnieniami do pobierania świadczeń, jednak w niższej kwocie. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego (674,00 zł lub 764,00 zł), zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych z dodatkami a kwotą, o którą zastał przekroczony dochód rodziny.

Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1.000 zł miesięcznie wypłacane jest jednemu z rodziców, w przypadku, gdy nie ma on uprawnień do zasiłku macierzyńskiego.

5. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa oraz należy do zadań zleconych gminie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w przypadku bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia

oraz w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów przez sąd, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł.

W roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie wypłacił osobom uprawnionym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie **177.320,00 zł**.

Wypłacono **451** świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z tej pomocy skorzystało 25 rodzin, w skład których wchodzi 35 osób uprawnionych. Złożone zostały 32 wniosków o przyznanie świadczeń w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W roku 2019 wydano 45 decyzji uprawniających do świadczeń oraz 2 decyzje stwierdzające świadczenia nienależnie pobrane.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili **89.269,39 zł** wypłaconych świadczeń, natomiast kwota **862,00 zł** to zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Świadczenia wypłacone z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi przez dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi, w celu uzyskania jak największej ściągальności prowadzone są działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika alimentacyjnego po otrzymaniu wniosku od wierzyciela lub od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, wzywa dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku dłużnika nie posiadającego zatrudnienia oraz nie będącego zarejestrowanym w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, organ zobowiązuje dłużnika do powyższej rejestracji. W przypadku, gdy dłużnik widnieje w ewidencji powiatowego urzędu pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, organ właściwy dłużnika kieruje do powiatowego urzędu pracy informację o potrzebie aktywizacji dłużnika.

Na dzień 31.12.2019 r. zadłużenie wobec funduszu alimentacyjnego w naszej gminie posiada **91** dłużników alimentacyjnych.

W 2019 r. organ właściwy prowadził działania wobec **59** dłużników, tj. kierował wnioski o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na terenie innych gmin (wierzycielka pobiera świadczenie w GOPS Przechlewo) oraz prowadził postępowanie wobec dłużników zamieszkujących na terenie gminy Przechlewo na wniosek innych organów właściwych wierzyciela oraz w sytuacji, gdy wierzycielka pobiera świadczenie w GOPS Przechlewo.

Po przyznaniu świadczeń na okres świadczeniowy 2019/2020 organ skierował **23** wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych.

Skierowano **26** zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Człuchowie o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez dłużników alimentacyjnych, określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny.

5. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Świadczenie wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407) przysługuje rodzinom wychowującym dzieci do 18 roku życia. Głównie cele programu to pomoc rodzicom w wychowywaniu dzieci oraz odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w Polsce. Program Rodzina 500 plus gwarantuje przyznanie nieopodatkowanej kwoty 500 zł (netto) miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko, bez dodatkowych warunków. Próg dochodowy nie obowiązuje na drugie i kolejne dziecko. To oznacza, że finansowe wsparcie na drugie dziecko, kolejne dziecko otrzyma każda rodzina, nie zależnie od wysokości zarobków. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem, do ubiegania się o przyznanie świadczenia wychowawczego winno być spełnione kryterium dochodowe na osobę w rodzinie tj. kwota 800,00 zł chyba że dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności wówczas próg kryterium wynosi 1 200,00 zł.

Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przyznawane jest na każde dziecko; nie obowiązuje żadne kryterium dochodowe.

Świadczenie wychowawcze przyznawane jest na wniosek rodzic. Wnioski również można składać drogą elektroniczną. Do GOPS w 2019 r. wpłynęło 767 wniosków o świadczenie wychowawcze. Na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego 63 wnioski. Z pomocy w formie świadczenia wychowawczego skorzystało w roku 2019 średnio 640 rodzin, tj. 1170 osób.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 89 decyzji administracyjnych w tym:

- **65** decyzji **przyznających** świadczenie wychowawcze
- **5** decyzji **odmawiających** prawa do świadczenia wychowawczego
- **4** decyzje uchylające świadczenia
- **4** decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia

Od lipca nie wydaje się decyzji lecz informacje. Od lipca do grudnia wydano **662 informacje przyznające** świadczenia wychowawczego.

WYPŁACONE ŚWIADCZENIA:

1. Liczba świadczeń wychowawczych przyznanych	11193
2. Średnia liczba świadczeń wychowawczych miesięcznie:	
- od stycznia do czerwca	740
- od lipca do grudnia	1124
3. Kwota wypłaconych świadczeń w zł-	5 598 195,68

6. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny została wprowadzona w życie Ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Niniejsza ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Karta Dużej Rodziny jest przyznawana niezależnie od dochodu i przysługuje rodzicowi, małżonkowi rodzica mających na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci: w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecka uczy się w szkole lub szkole wyższej oraz bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. wprowadzono zmianę w ustawie polegającą na przyznawaniu uprawnień dom posiadania Karty Dużej Rodziny rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci i nie byli pozbawieni lub ograniczeni w wykonywaniu władzy rodzicielskiej w stosunku do co najmniej 3 dzieci

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie realizuje zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo nr 24/2015 z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie do prowadzenia postępowania w sprawie realizacji zadań związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny.

W roku 2019 Ośrodek:

- przyjął 116 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny w tym, 97 wniosków zostało złożonych przez rodziców, którzy mieli kiedykolwiek na utrzymaniu 3 lub więcej dzieci.
- wydał 267 Kart Dużej Rodziny.

Informacje na temat zniżek oraz przywilejów wynikających z posiadania KDR dostępne są na stronie internetowej rodzina.gov.pl w zakładce Karta Dużej Rodziny. Na terenie naszego powiatu rodziny wielodzietne mogą skorzystać ze zniżek m.in. na Basenie Sportowym w Człuchowie, kompleksie OSiR w Człuchowie, w Muzeum Człuchowskim. Partnerami Karty Dużej Rodziny są również placówki bankowe, sieci komórkowe, operatorzy energii elektrycznej, prywatne placówki edukacyjne, księgarnie oraz sklepy sieciowe mające swoje siedziby na terenie naszego powiatu.

8. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

W roku 2019 realizowany był przez GOPS program rządowy "Dobry Start" tzw. 300 +. Środki finansowe na wypłatę świadczeń pochodziły z budżetu państwa. Świadczenia przyznane były: rodzicom, opiekunom faktycznym dziecka, opiekunom prawnym dziecka. Kwota 300 zł to jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymywały świadczenie bez względu na dochód. Z programu w roku 2019 skorzystało w Gminie Przechlewo 530 rodzin, tj 780 osób, co stanowi 12,25% ogółu mieszkańców Gminy. Złożonych zostało **536** wniosków, z czego 241 w formie elektronicznej. Wypłacono świadczenia kwotę **237.300,00 zł**

W roku 2019 program został rozszerzony o dodatkowe uprawnienia dla uczniów szkół dla dorosłych i policealnych.

9. INNE DZIAŁANIA OŚRODKA

- W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Chojnicki Bank Żywności pozyskaliśmy **17.406** kg produktów żywnościowych. Produkty zostały rozdysponowane wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej, dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia w świetlicach wiejskich, uczniów Szkół Podstawowych w Przechlewie i Sapolnie, dzieci uczęszczających do Przedszkola, Żłobka oraz Żłobka ELEMEDUDKI – średnio dla **621** osób.

- w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ), który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, w roku 2019 Ośrodek rozdysponował **30.721 kg** żywności. W POPŻ wzięło udział 680 beneficjentów. Wydano 5580 paczek.

Do skorzystania ze wsparcia w postaci żywności i realizowanych działań towarzyszących uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj.: osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, na podstawie skierowania wystawionego przez właściwy terytorialnie Ośrodek Pomocy Społecznej. Udział w Programie nakłada na nas realizację działań towarzyszących. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie zorganizował działania towarzyszące niefinansowe w celu wzmocnienia samodzielności i kompetencji osób najbardziej potrzebujących w zakresie prowadzenie gospodarstwa domowego:

- spotkanie z dzielnicowym – debata społeczna poświęcona zagadnieniom bezpieczeństwa mieszkańców – wzięło udział 58 osób,

- warsztaty plastyczne połączone z kiermaszem świątecznym – 57 osób.

Odbyły się warsztaty kulinarne i warsztaty ekonomiczne. Wzięło w nich udział 56 osób. Celem prowadzonych warsztatów kulinarnych było wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m.in.:

- Wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,

Dzięki warsztatom uczestnicy nabyli szereg umiejętności, m.in.:

- potrafią efektywniej wykorzystać produkty otrzymywane w ramach pomocy żywnościowej,
- potrafią przygotować smaczne i pożywne posiłki z zastosowaniem ww. produktów,

- znają podstawowe zasady zdrowego żywienia oraz potrafią przeanalizować sposób żywienia swojej rodziny (w tym zweryfikować i wyeliminować złe nawyki żywieniowe),

Celem prowadzonych warsztatów ekonomicznych było wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m.in.:

- Wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,
  - Uświadomienie prawidłowego postępowania z żywnością już na etapie robienia zakupów, jak również później podczas jej zużywania i przechowywania,
  - Zapoznanie ze sposobem kalkulowania przychodów i wydatków na podstawie własnego gospodarstwa domowego, pozwalający na właściwe gospodarowanie środkami finansowymi w ramach dostępnego budżetu.
- W okresie zimowym pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami Policji monitorowali miejsca pobytu bezdomnych, informując o możliwości uzyskania pomocy w formie schronienia, żywności i odzieży,
- wydano 364 zaświadczenia,
- wpłynęło do Ośrodka 1966 pism, wniosków itp.
- wysłano 1188 pism, odpowiedzi.

WSPÓŁPRACA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie współpracuje z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką dotyczącą osób i rodzin jak niżej:

1. Uchwałą Nr 15/IV/2011 Rady Gminy z dnia 24 stycznia 2011 r. Gmina Przechlewo przystąpiła do Stowarzyszenia pod nazwą „Chojnicki Bank Żywności”, gdzie pozyskujemy artykuły spożywcze do bezpłatnej dystrybucji wśród potrzebujących.

2. Policja w Przechlewie

Współpraca z Komisariatem Policji ściśle związana była z problematyką przemocy domowej oraz w sprawach dłużników alimentacyjnych uporczywie uchylających się do osobistego stawienia się w Ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, ponadto Policja wspiera pracowników socjalnych podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych w trudnych sytuacjach.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przechlewie

Współpraca tutejszego Ośrodka z Komisją w Przechlewie dotyczyła przede wszystkim wszystkich działań podejmowanych na rzecz dzieci pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą fizyczną i psychiczną a także podejmowania działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tutejszego ośrodka.

4. Ośrodek Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni "PLUS" EKO "Szkoła Życia" w Wandzinie
W roku 2018 Ośrodek w Wandzinie realizował V i VI edycję Centrum Integracji Społecznej, gdzie GOPS w Przechlewie ściśle współpracuje przy kwalifikacji osób do CIS i opłacaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne podczas uczestnictwa w CIS. Zakwalifikowano 26 osób osób.

5. Partnerstwo PCPR i Ośrodków Pomocy z terenu powiatu człuchowskiego. Umowa partnerska zawarta 16 listopada 2009 r. dot. wspólnego działania na rzecz podnoszenia jakości pracy PCPR i OPS działających na terenie powiatu. Cel partnerstwa realizowany jest poprzez: podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia klientów pomocy społecznej, wymianę doświadczeń poprzez cykliczne spotkania partnerów, pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów partnerstwa. Nawiązujemy współpracę z instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu i województwa, której celem jest zmniejszenie biurokracji związanej z załatwianiem spraw przez klientów objętych pomocą społeczną oraz udzielanie im stosownej pomocy. Nawiązaliśmy bliskie kontakty z organizacjami pozarządowymi, z którymi wspólnie podejmujemy działania dot. pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki działalności porozumienia wypracowaliśmy model bliskiej współpracy nie tylko pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej ale też innymi instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu dzięki czemu bez zbędnych formalności jesteśmy w stanie załatwiać sprawy naszych klientów. Porozumienie stanowi też platformę wymiany doświadczenia w zakresie obowiązujących przepisów, ich interpretacji i stosowania. Wspólnie podejmujemy ważne dla nas tematy dot. naszej pracy i odpowiedzialności.

6. W ramach ogólnopolskiego Programu „Szlachetna Paczka” pracownicy socjalni Ośrodka typują rodziny do kwalifikacji przez Wolontariuszy Programu.

7. Ponadto współpracowano z sołtysami w Gminie Przechlewo, szkołami, służbą zdrowia, świetlicami środowiskowymi działającymi na terenie Gminy Przechlewo, Gminnym Centrum Kultury, Kołem Emerytów i Rencistów w Przechlewie, Domami Pomocy Społecznej, Zakładami Opiekuńczo-Lecznicznymi, Hospicjum w Człuchowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, Sądem Rejonowym w Człuchowie, Powiatowym Urzędem

Pracy w Człuchowie, Powiatową Komisją Stypendialną, Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Komendą OHP, ogółem współpracujemy z **80 różnymi Instytucjami**.

W aktualnej sytuacji społecznej i gospodarczej pomoc społeczna pełni ważną rolę. Stwarza poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomaga w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomaga rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Pomoc społeczna dąży do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. Wysiłki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego.

Danuta Ginter
Kierownik GOPS Przechlewo